

Tietokantojen perusteet, suunnittelutehtävä: Vakuutusyhtiö VakaVan tietokannan suunnittelu

Aki Rehn (xxx)
Atte Lainejoki (xxx)
Heino Pitkänen (xxx)

\pagebreak

1. Käsiteanalyysin vaiheet

Käsiteanalyysi suoritettiin viidessä vaiheessa.

Raportissa kuvataan jokaista vaihetta ainakin pintapuolisesti.

1.1 Käsite-ehdokkaiden tunnistaminen

Ensimmäisessä vaiheessa pyrittiin tunnistamaan ongelmankuvauksesta erilaisia substantiiveja ja ilmiöitä, jotka valittiin käsite-ehdokkaiksi.

Ensimmäisessä vaiheessa tunnistettiin seuraavia käsite-ehdokkaita:

- vakuutusyhtiö
- paperiteollisuutta
- hallintopäällikkö
- yritysasiakas
- yksityisasiakas
- henkivakuutus
- kotivakuutus
- matkavakuutus
- sairausvakuutus
- lapsivakuutus
- autovakuutus
- tapaturmavakuutus
- oikeusturvavakuutus
- elakevakuutus
- yhdistelmä
- asiakas
- hinnoittelu
- taustatiedot
- vakuutusäätos
- asuinpaikka
- tulotaso
- työ
- harrastukset
- vakuutushistoria
- korvaukset
- lapsi

- sukulainen
- allergia
- sairaus
- vakuutus
- hinta
- harrastus
- alennus
- kokonaissumma
- laji
- riski
- vakuutuspäätös
- tieto
- raportti
- vakuutussopimus
- vakuutustyyppi
- kysyntä
- kannattavuus
- arkisto
- tulot
- menot
- vakuutuskorvaus
- kuukausi
- ammatti
- istumatyö

Käsitteistä karsiutui huomattava määrä pois. Kahden karsintakierroksen jälkeen jäljelle jäivät seuraavat käsite-ehdokkaat:

- yritysasiakas
- yksityisasiakas
- asiakas
- vakuutus
- vakuutussopimus
- vakuutuspäätös
- taustatiedot
- asuinpaikka
- tulotaso
- harrastus
- vakuutushistoria
- sairaus
- lapsi
- sukulainen
- ammatti

1.2 Käsitteiden välisten yhteyksien tunnistaminen

Kuvauksesta nousee esille seuraavat yhteyksiä kuvaavat tekstit.

- tarjoamme monipuolisia vakuutuksia sekä yritys- että yksityisasiakkaille
- vakuutuksemme sisältävät muunmuassa henki-, koti-, matka-, sairaus-, lapsi-, auto-, tapaturma-, oikeusturva- ja eläkevakuutuksia, sekä niiden yhdistelmiä
- vakuutusten hinnoittelu on asiakaskohtaista
- hinnoittelussa vaikuttavat asiakkaiden taustatiedot

- Asiakkaan taustatiedoista vakuutuksen hinnoitteluun ja vakuutus päätökseen vaikuttavat muun muassa asuinpaikka, tulotaso, työ, harrastukset, sekä tietenkin aiempi vakuutushistoria ja asiakkaalle maksetut korvaukset
- jos lapsella tai suvussa on tunnettuja allergioita tai muita sairauksia, vaikuttavat nämä luonnollisesti myös vakuutuksen hintaan
- vastaavasti tapaturma-alttiita lajeja harrastavien asiakkaiden tapaturmavakuutusten hinnoittelussa otetaan huomioon harrastusten riskit
- jos asiakas ottaa useita vakuutuksia kauttamme, tulee hänelle tarjota alennusta kokonaissummasta,
- jokaisen vakuutus päätöksen yhteydessä tulee kerätä vakuutus päätökseen liittyvät ja vaikuttavat tiedot yksityiskohtaisesti
- asiakkaiden ottamien vakuutusten määrät vaikuttavat hinnoitteluun

Teksteistä voidaan päätellä seuraavat yhteydet.

- Vakuutukseen liittyy yritys- tai yksityisasiakkaita
- Vakuutukset koostuvat erilaisista vakuutustyypeistä
- Vakuutus sopimus sisältää vakuutusten yhdistelmiä
- Vakuutuksen hinnoittelu on asiakaskohtaista
- Vakuutuksen hintaan vaikuttavat taustatiedot
- Vakuutuksen hintaan vaikuttaa vakuutushistoria
- Vakuutushistoria on monta asiakkaan vakuutus päätöstä
- Vakuutus päätökseen vaikuttaa vakuutushistoria
- Vakuutus päätökseen vaikuttavat taustatiedot
- Vakuutuksen hintaan vaikuttavat sukulaisten sairaudet
- Vakuutuksen hintaan vaikuttavat harrastukset
- Vakuutuksen hintaan vaikuttaa vakuutusten määrä

1.3 Tunnista ja määrittele osallistumisrajoitteet

- Asiakkaalla on monta vakuutus sopimusta, joista yksi on voimassa
- Asiakkaalla on taustatietoja
- Yksityisasiakkaalla on ammatti
- Yksityisasiakkaalla on sukulaisia
- Vakuutus päätös liittyy vakuutukseen
- Vakuutushistoriassa on monta vakuutus päätöstä
- Vakuutus sopimus sisältää monta vakuutus sopimusta
- Vakuutukseen liittyy taustatietoja (riskitekijöitä)

** TODO kuva osallistumisrajoitteista **

1.4 Tunnista attribuutit ja lisää ne käsitteille

Seuraavassa vaiheessa tekstistä etsittiin attribuutteja löydetyille käsitteille. Tunnistettiin seuraavat attribuutit:

- yritysasiakas
  - nimi
  - y-tunnus
  - osoite
  - toimiala
- yksityisasiakas

- nimi
  - heti
  - osoite
  - ammatti
- vakuutus
  - tyyppi
  - hinta
- vakuutus sopimus
  - voimassa
  - alkamisaika
  - loppumisaika
  - kokonaishinta
- vakuutus päätös
  - vakuutus
  - korvaus summa
  - päätös
- ammatti
  - nimi
- taustatiedot
  - kuvaus
  - riskikerroin
- asuinpaikka
  - kuvaus
  - riskikerroin
- tulotaso
  - taso
- harrastus
  - kuvaus
  - riskikerroin
- sairaus
  - kuvaus
  - riskikerroin
- sukulainen
  - nimi
  - sairaudet
- lapsi

- nimi
- sairaudet
- ammatti
  - nimi

1.5 Yleistä ja eriytä käsitteitä

Käsiteanalyysiä tehdessä havaittiin, että muutamat käsitteet ovat toisen käsitteen erikoistapauksia.

- Lapsi on sukulaisen erikoistapaus
- Yritysasiakas ja yksityisasiakas ovat asiakkaan erikoistapauksia
- Asuinpaikka, tulotaso, harrastus ja sairaus ovat taustatietojen erikoistapauksia
- Vakuutushistoria on käytännössä vain lista asiakkaaseen liittyviä vakuutuspäätöksiä

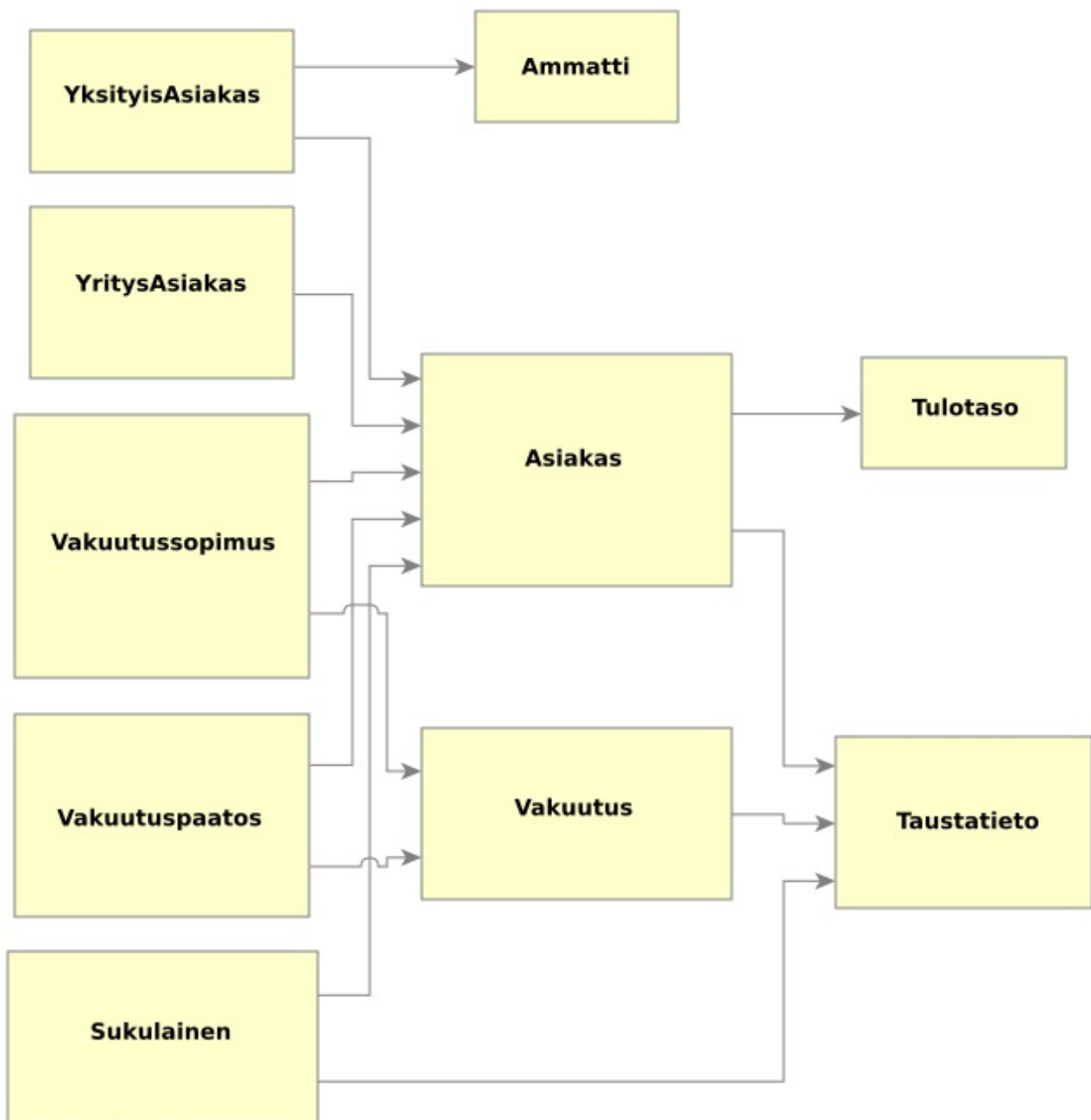
Lopulliseksi käsite-listaksi saatiin siis seuraavat käsitteet attribuutteineen:

- asiakas
  - nimi
  - osoite
- yritysasiakas
  - y-tunnus
  - toimiala
- yksityisasiakas
  - hetu
  - ammatti
- vakuutus
  - tyyppi
  - hinta
- vakuutussopimus
  - voimassa
  - alkamisaika
  - loppumisaika
  - kokonaishinta
- vakuutus päätös
  - vakuutus
  - korvaussumma
  - päätös
- ammatti
  - nimi
- taustatiedot

- kuvaus
- riskikerroin
- sukulainen
  - nimi
  - sairaudet

2. Käsitekaavio

Käsiteanalyysin perusteella päädyttiin seuraavanlaiseen kaavioon käsitteistä ja niiden yhteyksistä.

3. Tietokannan taulujen kuvaukset

Tietokanta on suunniteltu käsiteanalyysin pohjalta.

Lisäksi käsiteanalyysissä löydetty osallistumisrajoitteet hyödynnettiin ja lisäämällä tietokantatauluille tarvittavat pää- ja viiteavaimet sekä luomalla tarvittavat liitostaulut.

Lopputulemana muodostettiin seuraavanlainen tietokantakaavio.

Powered by yFiles

Asiakas.

```
CREATE TABLE Asiakas (
    id integer PRIMARY KEY,
    tulotaso_id integer,
    taustatieto_id integer,
    nimi varchar(50),
    hetu varchar(11),
    osoite varchar(200),
    FOREIGN KEY (taustatieto_id) REFERENCES Taustatieto (id),
    FOREIGN KEY (tulotaso_id) REFERENCES Tulotaso (id)
);
```

Vakuutus sopimus, joka yhdistää asiakkaaseen liitetyt vakuutukset. Vakuutus sopimukselle lasketaan kokonaishinta, jossa huomioidaan asiakkaalla olevat vakuutukset. Lisäksi sopimuksella on alku- ja loppupäivämäärä POSIX-muodossa.

```
CREATE TABLE Vakuutus sopimus (  
  id integer PRIMARY KEY,  
  asiakas_id integer,  
  tyyppi varchar(50),  
  hinta double,  
  alkupvm integer,  
  loppupvm integer  
  FOREIGN KEY (asiakas_id) REFERENCES Asiakas (id)  
);
```

Vakuutus päätös, joka kerää yhteen asiakkaalle myönnetyt (tai hylätyt) päätökset korvaushakemuksista.

Vakuutus päätökset toimivat myös tietona asiakkaan vakuutushistoriasta.

```
CREATE TABLE Vakuutus paatos (  
  id integer PRIMARY KEY,  
  asiakas_id integer,  
  vakuutus_id integer,  
  paatos boolean,  
  summa double,  
  FOREIGN KEY (asiakas_id) REFERENCES Asiakas,  
  FOREIGN KEY (vakuutus_id) REFERENCES Vakuutus  
);
```

6. Käyttötapauksia

Ongelmankuvauksen ja käsitteiden perusteella luotiin seuraavat käyttäjätarinat ja niille esimerkkietokantakyselyt.

- Ylläpitäjä voi luoda uuden asiakkaan.

```
INSERT INTO Asiakas (nimi, hetu, osoite, tulotaso_id, taustatieto_id)  
  VALUES ('Mikko Mallikas', '010170-123F', 'Mallikatu 1 B 12, 00100  
Helsinki', 1, 3)  
);
```

- Ylläpitäjä voi luoda uuden vakuutus sopimuksen.

```
INSERT INTO Vakuutus sopimus (tyyppi, hinta, alkupvm, loppupvm, asiakas_id)  
  VALUES ('peruspaketti', 70.50, 1507579376, NULL, 1)  
  
INSERT INTO Vakuutus sopimus Vakuutus (vakuutus_id, vakuutus sopimus_id)  
  VALUES (2, 1), (3, 1), (4, 1)
```

- Ylläpitäjä voi luoda uuden vakuutus päätöksen.


```
INSERT INTO Vakuutuspaatos (paatos, summa, asiakas_id, vakuutus_id)
VALUES (true, 368.50, 1, 2)
```

- Ylläpitäjä voi etsiä yksittäisen vakuutuksen aiheuttamat tulot.

```
SELECT SUM(hinta) FROM Vakuutus
WHERE id = 1
```

- Ylläpitäjä voi etsiä maksetut korvaukset vakuutuskohtaisesti. (menot)

```
SELECT SUM(summa) FROM Vakuutuspaatos
WHERE vakuutus_id = 1
```

- Ylläpitäjä voi tarkistaa voimassaolevat vakuutussopimukset.

```
SELECT * FROM Vakuutussopimus
WHERE loppupvm IS null
```

- Ylläpitäjä voi tarkistaa vakuutuksiin liittyvien vakuutussopimusten määrän. (kysyntä)

```
SELECT COUNT(*) FROM VakuutussopimusVakuutus
WHERE vakuutus_id = 1
```

- Ylläpitäjä voi tarkistaa tiettyyn ammattiin liittyvät sairaudet.

```
SELECT Taustatieto.nimi AS sairaus, Taustatieto.riskikerroin AS riskikerroin,
Ammatti.nimi AS ammatti
FROM Ammatti
INNER JOIN YksityisAsiakas ON Ammatti.id = YksityisAsiakas.ammatti_id
INNER JOIN Asiakas ON YksityisAsiakas.asiakas_id = Asiakas.id
INNER JOIN Taustatieto ON Asiakas.taustatieto_id = Taustatieto.id
WHERE Taustatieto.nimi = 'selkäkipu'
```

- Ylläpitäjä voi tarkistaa tiettyyn sairauteen liittyvät menot.

```
SELECT SUM(Vakuutuspaatos.summa)
FROM Taustatieto
INNER JOIN Vakuutus ON Taustatieto.id = Vakuutus.taustatieto_id
INNER JOIN Vakuutuspaatos ON Vakuutus.id = Vakuutuspaatos.vakuutus_id
```

7. Havaitut ongelmankuvauksesta

** TODO lisää havaitut ongelmankuvauksesta